

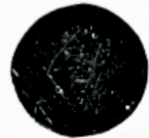

Lõikustänu

„**K**es fehware armu heidab,
laenab Jehowale, kes tafub
fōif heategemised.“

Saalomon.

Suurim kohus.

Inimesel on püüe kõrgemale, et olla võimeline kohustusis, tunda elust suurimat rõõmu ja koguda helgeid mälestusi. Selle eluplaani taotlemiseks ratendame hariduse, jõu, raha ja vara. Me ei soovi seista enne, kui oleme eesmärgil, kui saame nautida õnne kodust, perekonnast, majanduslikust kindlustusest ja muist hüvedest.

Aga sealsamas ahaštavad miljonid inimesed, meie ligimesed, õnnewaremeil... Neil puudub kodu või koguni igapäewane leib ja riie. Neil pole terwist või tööd. Meeletribedus asub isa hinge, kuuldes nälgiwate laste nuttu. Ema süda tõmbub walust, nähes wäetikeste paluwaid pilke. Elurõõmu asemel tibe tõhiasi waatab ähwardawalt silma. See pole üksnes nende õnnetus, waid see on kõikide õnnetus. Ligimise häda tortab igaühe rinda.

Ja kui keegi saawutabki kõit, mis hing himustab, süsti ta ei saa olla täiesti õnnelik ega teostu tema eluplaan, kui ta ei tee ta oma osa ligimese jaoks. Ligimest airates õilistame elu ja kogume häid mälestusi. Sellest on hea enesetunne ja taewa õnnistus.

Meie wäikesel, kallil kodumaal on puudustkannatajaid palju, kes ei ole seda mitte oma süü pärast. Eks ole need meie ligimesed? Mida me teeme nende heaks?

Kindlasti igaühel on wõidelda raskustega ja oma eluplaan alles teoksil, kuid on neid, kelle oluford on weel pahem. Neil, kel on pisutki parem oluford, on suurimaks kohuseks puudustkannatajaid ligimesi ühiselt aidata.

Oma eluõnne saawutamiseks olgem tänulikud selle eest, mis meil on, ja toogem oma loifuse või teenistuse eest tänuohwer ligimese jaoks.

E. M ä g i.

Arvitusgrupp õmblustööd
Tallinnas.

Arvitusgrupp õmblustööd
Suuresjaares.

Meie arvitustöö Eestis.

„Ükski ei ela iseenejele.“ See jumalik põhimõte on lahendus kõigele raskusele maailmas. Leiaks see vaid üldise teostamise!

Siinifond, juhtudes mõõruti elule, jaab raskustest ja hädaohtudest wintjutada. Oleks aeg pöörduda ja elu parandada. Kõel wähegi wõimalust, see aidaku õnnetu ligimeest, ja kes kuidagi ije läbi jaab, see ärqu tarwitagu ligimeese toetust!

On palju inimesi, kes tingimata wajaamad meie faastunnet, ojawõttu, materjaalset ja wainijet abi. Paljudel puudub töö; on lesknaised ja waeslapsi, wiaaseid ja wanu, kel wote hooldajaid. Kui juur on toesti häda ja wileitus, sellest ei saa jõukas kõrwaltwaataja kunagi täielikku pilti. Kui külastame nii linnas kui ka maal waeseid perekondi, siis näeme, et puudus ja wileitus on tõesti kohutawalt juurem, kui enne ette kujutame. Wajadus, oma kannatawate faasinimeste heaks midagi teha, on äärmiselt juur.

Seda wajadust on pandud tähele ning seisukorra parandamiseks on organiseeritud mitmejagused abiandmised. Riit, omawalitsused ja seltskondlikud organisatsioonid nagu wästastikuse abiandmise seltsid, haigekassad, iihisabid ja usuihingud teostawad abiandmist.

Kuigi jeda tehakse, ei ole weel kõik tehtud; kuigi jeda paljud teewad, ei ole siiski palju tehtud. Ligimeeseawitamiist peetakse raskeks. Kui keegi annetab heategemiseks paar kümme senti, siis loeb jeda oma juureks õnwrifs ja raskeks koormaks, kuid oma iihisteks humideks loobitakse küll kroonifid. Meid, kel oleks wõimalus toetada, on palju, kuid neid, kes toetawad, on wähe. Lahedaks elamiseks kulub kuus jadafid kroonifid, aga waewu elu sees hoida nõuab ka kümme krooni. Ka kui kümnekrooniseid toetusi hankida mitmele, siis see nõuab juba tegemist. Ja ega iihfordse toetusega saa elada eluueg, nagu jeda ei

Supisaajaid heategewa osakonna
supitöögisti Tartus.

Supisaajaid heategewa
osakonna supitöögisti
Tallinnas.

ja ühefordse kuupalgaga. Kummadki peavad edasi kehtma. Seepärast toetus saab olla ja jääb saajale ikkagi ainult näljapalaks, et ei sureks päris nälga. Nakkatsjaamijest või heast elust ei saa olla juttugi.

Seepärast adventkogudused, võttes arvesse üldist vajadust, on püüdnud avitustöös ka midagi teha. Koguduste liidu juhatus on teinud selleks oma võimaliku, on võtnud ametnikud, kes organiseerivad avitustööd üle maa, ja on hankinud ja annud tegemuskapitali.

Koguduste heategewad osakonnad jagunevad gruppideks. Miinimetatud tabiita-grupp valmistab ja parandab riideid ning kingib neid vaestele või müüb ka neile, kes soovivad sellega toetada heategewust. Avitusgrupp muretseb ülalpidamistarbideid. Mitmes kohas on supitööd, ja talvel antakse puudustkannatajatele tasuta sooja suppi, liiter inimese kohta päevas. Ravigrupp püüab anda tasuta abi haigetele, põetades ja võimaldades arstiabi.

Heategewate osakondade eesmärk on aidata kaasinimesi, et nad hakkaksid saama iseennast aidata.

Selles ei saa mahet tehtud uskufuuluvuse vahel. Tööd tehakse ligimesearmastusest ega saada sellest taju.

Loome siin osalise ülewaaate mõnest tööpiirkonnast.

T a l l i n n a s heategewad osakonnad on saavutanud suurt edu ja tähelepanemaid tagajärgi. Mõõdunud talvel anti üle paarisaja inimesele. Anti riideid, jalanõusid, toiduaineid ja sooja suppi.

Heategew osakond Narwas.

**Tallinna „Ähtsabile“ annetuste
korjandusel.**

Supitööd jagas jaanuarist aprillini 2779 liitrit suppi ja 244 kilo leiba. Iga päew said suppi 30 inimest. Rawigrupil on massaašhikabinett.

Tartu koguduse heategev osakond on töötanud eduga ja võitnud jeltskonna poolehoiu. Möödunud talvel jagati vaestele riideid ja jalanõusid kokku ligi 300 riideosa. Antu veel toiduaineid, küttepuud ja muid tarbeid. Supitööd jagas 1164 liitrit suppi. Rawigrupi arsti, halastajaõdede ja liikmete energilisel tegevusel on olnud 356 rawijuhumit.

Pärnu koguduse heategev osakond on võinud möödunud talvel abistada nii mõndagi pundustkannatajat. Muude hulgas tuleb nimetada supitööd, mis jagas 647 liitrit suppi.

Meie koguduste heategevad osakonnad on veel Nõmmel, Karknas, Rakveres, Tapal, Võltsjamaal, Türil, Saapjalas, Kuresjaares, Viljandis, Valgas, Võrus ja mujal, kuid ruumipuudusel ei saa avaldada kõiki aruandeid eraldi.

Terwe koguduste liidu 1933. aasta aritustöö tulemusi lihidalt arvudes kokku võttes võime teatada, et on

abistatud	11.153 juhtumit;
antud suppi	4.590 liitrit;
antud	1.175 riideosa;
haigerawimisi	3.553 juhtumit;
rahalisi toetusi	2.072 krooni.

Muidugi peale selle üks kui teine on avaldanud ligimejearmastust ja aidanud omaist käest, mille kohta pole antud aruannet.

Seda on teinud meie liikmed ja kaasa aidanud jeltskond. Seeläbi on tergendatud paljude häda, kuivatatud pijaraid, trööstitud kurbi südameid ning antud julgust eluvõitlusjeks ja läbijaamiseks. Sa kui tulevikus meile kingitaks veel rohkem poolehoidu, siis me oleme valmis tegema jeltskonnale veelgi suurema töö.

Ja lõppeks, aineiline abi ei saagi olla heategevuse ainumaks alaks. Suur tähtsus on elawalusel, mis saab juwendatud tegeliku freitluse kaudu. Usk on ja jääb kasvatajaks korralikule elule. Kui inimesel on usk, siis ta ei heida meelt kõige juuremaski eluraskuses. Ta loodab Jumala peale ja lepib südamepõhjust nurgumiseega. Kui ta elab hädaohu üle ja jälitab hingelise tasakaalu, mille abil leiab ikkagi kuidagi võimaluse elada. Ja usklikul on halastus kaasinimeste vastu. Väike materiaalne abi oma jõudu mööda, julgustavad sõnad ahastajatele, haigete külastamine, teise väärtust teelt ümberpöörmine — need on soojendavad, eluandvad päifejektiired eluteel.

M. Sabraf.

**Heategevosaakonna rawigrupp
Tartus.**

Südametunnistus.

Päevase töö ja tegemiste järele inimene oli väsimud ning lubas endale rahu ja une. Unes astus inimese juure ingel, kes teda äratas, lästis tõusta ja lausa tulla. Inimene läks inglisa ühes juure linna. Seal oli kange müra ja lära ning lõpmata tormamine; rongid kihutades tulid sisse ja sõitsid välja; korinatemise ja tõusew suits tattis taewa mustade pilvedena. Järsku kuulduis südametõhestaw hõõ, mis ületas kõik muu linnaist tõuseva müra.

„Mis hõõ see on?“ küsis inimene saatjalt.

„See on inimeste hädaõhku, kes sel filmapildil on walus ja meeleheitel,“ vastas ingel.

„Miks ja näitad seda mulle?“ hädaldas inimene.

„Seepärast, et tui ja lähed tagasi, siis neid aitaksid,“ rääkis ingel. „Tui ja ainult ühegi walu pehmedalsid, siis oleks see hõõ juba jedawõrd vähem.“

Edasi ingel wiis inimese läbi kirsaste pimedate tänavate, kus rõõmutult waltisid tumedad atnad. Sadas ränk wihma. Inimene lausus: „Tui tohutu wihm!“

„Need on pisarad, mis sel filmapildil walatakse kõige libedamalt kurbusest,“ seletas saatja.

„Milleks ja näitad seda mulle?“ õhtas jälle inimene.

„Selleks, et tui ja lähed tagasi, siis neid aitaksid ja tööstiffsid! Ja tui ja ainult paar nutwat silma tuiwataksid, siis poleks enam niipalju pisaraid.“

Edasi ingel wiis inimese maale, kus oli õudne, sest ükski walgustit ei walgustanud sügawat pimedust. Silm wawalt seletas inimesi, mehi ja naisi, rauku ja lapsi, tunnu, pilkawa ja kurwa näoga, kes läksid mööda teed ükssteist tõugeldes, pekstes ja lausa kiskudes.

„Miline hirmuärataw rännak!“ hüüdis inimene wapustatult.

„Need on inimesed, kes sel filmapildil wihas, teadmatuies ja hädas lähewad Jumalast eemale!“ seletas ingel.

„Miks ja näitad mulle kogu inimkonna wilerjuht?“ taebas inimene.

„Selleks, et tui ja lähed tagasi, siis neid aitaksid! Tui ja hoiad tagasi ainult ühe inimese pimedusteelt, siis on lootusetute hulk jellewõrd vähem.“

Seepeale inimene õhtas saada inimeste juure ning neid õpetada ja aidata.

„Kes sina oled?“ pöördus inimene küsimusega ingli poole.

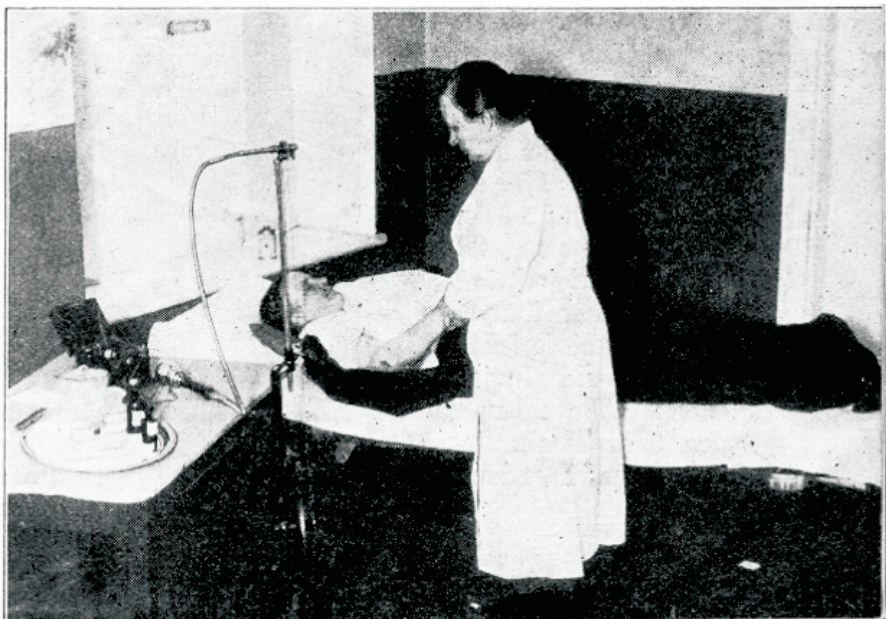
„Sina südametunnistus!“ vastas ingel ja kadus.

Inimene ärtas.

Seategewa osakonna rawigrupp
Tallinnas.

Rawigrupi masfashikabinetis
Tallinnas.

Õnnelik perekond.

Kas tänapäev saab olla veel õnneliku perekonda?

Perekond kahetümmendal ajaandil moodustab juure, lahendamata probleemi. Naise iseiseisvaks jaades ja kõigisje kutsealadesse ajudes perekonnarevolutsioon on jõudnud tänapäeva astmeni. Praegu naine ei tegele enam laste ünnitamisega, kasvatamisega ja hooldamisega. Omaette elu moodjas abielus piirab laste arvu. Vanade aegade kõlblus on kõrwale heidetud. Kõrgemat elamistajet pole võimalik saavutada, eriti linnades, wäheste jissetulekuga. Endiste põlwede taoline juur perekond on tänapäew wõimatu.

Praegusaja wäikese perekonnaga jääb probleemi peapunkt ikkagi lahendamata. Olgu see kas Wene-maal, Jaapanis, Türgimaal, Staalias wõi Sakjamaal, perekonnaprobleemi keskpunktiks jääb ikkagi laps. Kui pole lapsi, kaob rahwas. Perekonna, juurwõja, rahwa wõi koguni raassi püsimine satub hädasohtu, kui perekonnad on ainult ühe kuni kahe lapsega. Seepärast ongi fashistide hüüdnäks: igal perekonnal olgu kuus last.

Kui rääkida juurest perekonnast, siis keskib küsimus, millega seda ülal pidada? Praegu kahelapseline perekond ei ole suuteline wõtma enda peale oma järeltulijate kasvatusse ja hooldamise murejäd. Naise kõrwalteenistus wõi mehe eba-kindel teenistus ja peale selle ahwatlewad lõbustused, nagu kino, teater ja sport, asetawad lapse tahaplaanile. Emb-kumb kas kasvatajanna wõi lastekodu peab lahendamata „tüütawa“ kasvatusküsimuse. Abielujäde saab tihti purustatud moodjast eluwiiisist. Lapsed ja wanemad elawad igati isse maailmas.

Kuidas aga oleks praegu võimalik õnnelik perekond? Enne kui saab anda wastust, peab jõudma selgusele weel teise tõsi-asja üle. Perekonna õnn wõi õnnetus oleneb esmajoones eluseltjilise walikust.

Nüüd asja juure. Perekonna õnn oleneb juurest järgmistest asjaoludest:

Kui wanemad üksmeelselt lähewad läbi eluraskuste ja murede. Mehele on langetatud otsus: „Ara neetud on maa sinu pärast, waeuaga pead ja sellest jömma kõige oma eluaja,“ ja naisele: „Ma tahan sulle wäga palju walu jaata.“ Selle jumaliku määrusega

peab arwestama iga inimene. See oluford on inimeje pärast, ja kes sellega ei arwesta, selle elu ei saa olla õnnelik.

Järgmine samm õnnele on h o o l j u s. „Laija hing igatseb küll ega saa ühtegi, aga kärmete hing wõtab rammu.“ (Saalomon). Kõigil perekonnaliikmeil tuleb wõtta oja leiwaja riietusmuredest. Tuleb teha mitmekesised tööd: õnnelda, kuida, ehitada, harida maad jne.

Kolmandaks kuulub k o r d perekonna õnne hulka. Walitjow küsi ei tohi puunduda. See peab olema isa oma. Kui teda ei ole, siis peab walitjema ema wõi lapsed, sest üks peab waatama majas korra järele. Kord peab olema kodus igal pool: jöömisel, magamisel, tööl ning rahaga ja wäärtasjadega ümberkäimisel.

Terwise eest tuleb kanda hoolt. Saigused wöiwad wiia juure õnnetusse, kui need tulewad eba-terwislikest eluwiiisidest. Suitjetamine, joomine, ebaõige toitlus ja ebaõhane rietus panewad perekonnale ülejöküüwa koorma. Niihästi wanemad kui ka lapsed peawad õppima, kuidas wöib olla terve ja tugeu. Enamjagu haigusid wöib ära hoida terve eluwiiisiga. Aga kes ei taha õppida, peab kannatama.

Wiienda astmena peab nimetama l a p s e l i k k u u s k u j u m a l a s j e. Wida lähemale inimene jõuab alguslikule paradüüslilise oluforrade, seda õnnelikum ta on. Abielu ei peaks jaama lahutatud. Minimas piiblliline põhjus, mille pärast on luba lahutada — abielurikkumine —, ei saa iialgi esile tulla selles perekonnas, kus mees ja naine usub Jumalasse kui kõigi loojasse ja ijasje.

Pildite õnnelikust perekonnast.

Purustatud perefonnaõnn.

Oli ilus kowadhommit. Päike puistas kuldseid fiiri ja silistas kowade õrna ehet. Lõõke ei juntuud end walitjeda rõõmu pärast ning lõõritas wallatult õhus.

Kowadine päike ei toonud üksnes wäljas loodusele oma lahke hommikteretuse, waid tema joojad kiired tungisid ka läbi akende inimeste eluruumidesse. Nende aratujel Alma tõusis üles ja hakkas walmistama pühadetoitu. Oli jaabunud lihawõttepihta. Oma mehe ja poja ta jättis weel magama jeni kui kõik talitused talitatud.

„Tõuse üles, Robert, jõök on juba walmis!“ ütles Alma oma meest aratades. „Wäljas on nii ilus, pärast lähme jalutama.“

„Ja sina, Karli, tõuse ka üles! Sa oled nüüd jaanud küllalt magada,“ ütles ta poja woodi juure astudes.

Robert hõõrus silmi, tõusis üles ja hakkas riietuma.

„Mis see siis tähendab?“ lausub ta, heites pilgu oma naise jaledale kehale. Almal oli seljas uus kleit, mida Robert weel polenud näinud.

„No, kas ma ei meeldi nii julle?“ küsis naine uudishimulikult.

„Miks siis mitte! Aga miks ja pole mulle jellest rääkinud, et ostad uue kleidi?“

Paradiis moodustas aia. Sa praegu peaks perefonnal olema maad. Oma maalapike, mõni loom, töö wõitluses külma ja palawaga, ükshildus, linnulaul ja lugematud teised loodusehüwed jeowad inimest koduga ja edendawad kõrgemate wõimete arenemist. Maist kodu jaab muuta maisjeks paradiisiks ainult siis, kui on uft Jumalasse ja täidetakse eelnimetatud lihtjad tingimused. Siis on perefond õnnelik. Selleks pole tarwis juuri rikkusi, waid ainult tahet asja jaoks. See õnn annab ruumi juurimale haridusele ja inimfonna-teenimisele. See jaawutab maa peal õige edu ja igawikus kadumata rõõmu.

Ta haaras kuuma kowifannu ja wiskas selle Roberti pihta.

„Ma jain juhuslikult osta, Robert. Ma jain selle väga odawasti. Ma ei jaanud oodata, sest siis oleks keegi teine ära wõtnud. Sa andsid mulle pühadeks sisseostude raha, jellest ma ostsin ka kleidi. Seni ma olengi ainult kannud oma neiuõhweist pärit riideid, mis weel aja olnud. Mul on ometi õigus oodata, et minu mees paneb mind riidesse. Ega mul tarwitse siis ometi hakata paluma!“

Säärane kõne wihastas Roberti. Ta kowitas õlgu, jättis riietumise pooleli, astus Alma ette ja küsis waljul toonil: „Kas ja tõid ka wiina ära?“

„Milleks jul tarwis wiina? Et end jälle täis jama? Joo kowit, kui jul jannu on! Seal on kann täis.“ Seejuures Alma ojutas käega laual asetjemale kowifannule.

Robert kaotas enesewalitsemise, haaras Alma õlgadest ja liikkas laualt eemale. Alma taarus ja kukkus wastu kappi, millest kapp liikus ja nõud kukkusid klirinal puruks.

Samal hetkel tuli Alma ema teiest uksest ja äratas: „Sa, metsloom, julged minu tüdart tõugata ja warajel pühadehommikul teha lärmi minu majas!“ Ta haaras kuuma kowifannu ja wiskas selle Roberti pihta hüüdes: „Siin on julle pühade wiin!“

Robert haaras tooli äiamammale löömiseks. Parajasti ilmus ka äiapapa, kes tõmbas tooli tagasi. Robert nägi ära, et tema jõud ei jattu kolme wastu ning rahustas end. Alma sõna lausumata

H. L. Rudy.

Almitustööst Balti riikides.

Keegi kirjaniit kirjutab järgmiselt: „Paljud peavad jeda juureks eesõiguseks, et näha Kristust maa peal; minna sinna, kus ta lord wiibis; waadata järwe, mille ääres ta õpetas; seirata mägesid ja orge, millel wiibis tema pill. Kuid Jeesuse jälgedes käimiseks pole meil tarwis minna Naatšaretti wõi Kapernauma. Me peame leidma Jeesuse jälgi haigewoodide juurest, waejeist hüttidest, rahwaga täidetud juurlinna tänawailt ja igalt poolt, kus inimesed kirjendawad abi järele.“

„Meie, adventfogudus, ujume, et Jeesuse jälgedes käia tähendab, murda leiba näljastele, katta puudustkannatajaid, julgustada rõhutuid ja kurbid, aidata haigeid ja mahajäetuid. Minult niisugune kriitlus, mis end ei tõenda ainult sõnadega, waid avaldub ka tegudes, on taewas tunnustatud. Jeesus ütleb: „Mis te iial olete teinud ihele neist minu vähemate wendade seas, jeda olete mulle teinud!“ „Sa kes iial üht neist vähemajst joodab karikataie külma weega jüngri nimel, tõesti, ma ütlen teile, see ei pea oma palgast mitte ilma jääma.“

„Inimestele, kes raskuste ja haiguste läbi on sattunud haletsemiswäärjessse seisukorda ning nõnda

jaanud meie vähemajst wendadeks, on püüdnud abiks olla meie ühingu liikmed. Nimelt meie 5126 liiget üle Balti riikide on annud abi möödunud aastal puudustkannatajale Eestis 11.153, Lätis 22.655 ja Leedus 861 juhtumil. Niiideid leha-tatteks antud Eestis 1.175, Lätis 3.580 ja Leedus 480 riideoja. Suuremais linnades, nagu Riias ja Wiitawis, kus paljudes lasterikastes perekondades emadel pole millegagi oma lapse toita, oleme

Soitluspunkt waestele lastele Riias.

ta pani riided jelga ja läks ilma jõmata minema, üst paufudes enese järele kinni liüies.

Ta läks kiirel sammul linna. Ei märganud mahedat kewadõhku, ei kuulnud lõõ juubeldust ega olnud pühade tunnet. Ta ruttas oma sõbra poole. Seal wiina juures püüdis lahutada oma meelt. Ta pärast tuli joobnult koju, meeles libedus oma naise wastu.

Perekonna õnn oli purustatud. Rad olid muutunud teineteisele wõõraks ja waenuliseks, kuigi lord nii hellalt armastasid, et abiellusid wastu wanemate tahtmist. Rad astusid abiellu, ilma et oleksid olnud teadlikud oma kohustes ja ülesannetes. Elu tõelikkus purustas kõik illusioonid. Minult wälimisele rajatud armastus haihtus. Salkajid lorduma tülid ja lahkelid. Sumalakartust neil ei ol-

nud. Seepärast oli neil ka raske täita elukohustusi, kahetseda, andeks paluda ja enmast parandada.

„Sa wäike Karl? Mis wõib jaada jellest poisist, kes warases noorus, kus lapse hing on nii wastuwõtlik, peab kuulma sobimatuid ja alatuid kõnekäände ning nägema halba eeskujut? Tema iseloomu kujunemine on ka hädaohus. Lapsele on juureks õnnetuseks, kui wanemad pole talle õiljaks eeskujuks.“

Sääraseid perekondi on palju! Kuidas wõime neid hoida õnnetusest? — Ka kõrgeim kultuur, kunst ja tehnika on siin wõimetu. Jeesuse Kristuse ewangeliium on ainuke wägi, mis jäärajes õnnetumas olukorras wõib tuua õnne ja rahu.

J. Wirjin.

**Suveloona waestele lastele
Suschenhofis.**

awanud toitlus- ja hooldamispunktid. Mias anti mõõdunud talvel wälja nimetatud otstarbeks 577.66 latti, toitu 4080 protsjoni. Peamiselt toideti neid lapsi, kes wanemate ülewaaatuse puudujest olid aeg-ajalt jäetud tänowale. Gestimaal Tallinnas, Tartus ja Pärnis heategewad ojakonnad on awanud puundustkannatajatele hupitöögid.

Kui perekondi on tabanud raskeid haigusjuhtumid, siis oleme läinud neid rawima, olema palwetanud nende eest ja oleme aidanud kaotatud jõudu tagasi jaada. Mõõdunud aastal toimiti haigerawitjuji Gestis 3.553, Lätis 10.018 ja Leedus 233 juhtumil. 1931. a. juwel heategew ojakond pidas ülal Miia lähedal Suschenhofis lastekoloonia, kus waesed ja hooldamata lapsed said puhkust, wõijsid wärskes õhus ja wäikejopaiskes ammutada jõudu kaswamiiseks tublideks kodanikeks. Noortes seisab rahwa tulewik, seepärast on laste hooldamine eriti õnnistusrikas töö.

Seda tööd teeme kõigile, mitte ainult oma koguduse ringkonnale.

Paljudel on waade, et Jumalat wõib teenida ainult palwetamisega, piiblitlugemisega ja ükfiliduses elamisega. Kuid kes nõnda mõtleb, see ekjib. Säärane waade on pärit keskajast.

Kord istus keegi munk tühjas kõrwelises kohas ja luges Jumala Sõna. Närsku ta kuuleb häälitjuit. Tullakse minu pühalikku rahu segama! Ükfil-

lane waatab ringi ja näeb wäitefe lapsi. Laps waatab imes- tunult munki, kes on palawate päitefekiirte käes paljal liival. „Mis ja teed siin, waene mees?“ küsib laps. „Pole jul siin miingit warju, ei haljast rohtu, ei wiljapõldu ega wiljapuid?“ — „Ma elan Jumalaga siin üksilduses. Armastus on minu wesi ja Jumala kaitse minu wari,“ wastas munk.

Laps waatab enda ümber ringi ja ütleb siis: „Kas Jumal elab üksnes siin kõrwes? Seal, kõrwes ääres kaswab haljendaw wili, seal me palume ka hommikul ja õhtul Jumalat. Kui nishupõld on walmis ja pead kumarduwad sügawale maa poole, siis ütleb ema rõõmsalt: „See on Jumala õnnistus.“ Kui me istume õhtusöögile, siis ema kutjub ka wõõrad lauda, öeldes: „See teenib Jumalat, kes kehvale armu heidab.“

Ükfilane kuulab lapse sõnu, mööda kahwata- mid palgeid weerewad pijarad. „Jumal!“ hüüdis ta. „Sinu ingel räägib, Sinu julane kuuleb.“ Ta mõttis lapse oma käsiwarrele ja mõtles inimestest, warjulistest puudest, ilusast lilledest, laste kõneldes- test ja õnnistusrikkast lõikusajast.

„Ah, lapjake, ja õpetad mind,“ sõnas munk, „et pole ühtegi kohta, kus ei oleks Jumalat.“

Armastus teeb iga koha pühaks.

Armas Ingeja! Kui ja aitad waejeid, siis teed jeda Kristusele ja teenid seega Jumalat. Oh et oleksime alati walmis armastuses aitama oma wähemaid wendi. Sellest oleks õnnistus, mis teeks inimkonna õnnelikuks ning tõrjuks wiletjuse.

A. Jurfewics.

Olewifu ülesanne

tulewifu jaoks.

Wõib waewalt kujutella, milline raste ja suur ülesanne on õpetajal. Ta peab tema hoole usaldatud lapsed kasvatama nii, et neil koolist lahtudes ja ellu astudes oleks jõudu wiia läbi kindlad, kasutoowad põhimõtted. Õpetaja käes on määrata rahwa tulewit.

Maatame, milline on tänapäewa kaswatus. 18. sajandist peale on filosofoeritud maha usuprintsiibid. Uskmatust külwatakse atadeemiaft algkoolini. Ja selle wili on ka juba käes. Masjts on uskmatust läbi löönud ja seepärast alatus ja toorus pühitsewad wõitu. Mis kasu on hariduseft, kui inimene häwitab inimese elu, kui kõi maailm on sõjahirmus ja sõjahohus. Täna-homme ei lähe torda tuua masji tagasi neilt tord rööwitud Jumalasse usu

juure. Haawad, mis löödud, on liig sügawad.

Peame pööрма tähelepanu neile, kes peakfid olema uue aja loojad. Noorsugu peaks saama waimustatud usust ja rahust. Rahukindlustamine on kaswataja teha. Seepärast iga mees platfi, et armastusega päästa, mis päästa on!

Sügawaima kurbussega peame märkima, et kõlbeline langus ähwardab tänapäewa noorsugu. Urwutud lõbustuskohad seisawad lahti waewalt lapse-

Misjoniseminari õpilased praktilisel õppetööl, klaasi lihwiimas.

Seminar asub Suijchenhofis, Riia lähedal.

kingadeft üle saanud noorjoole, ja wiimane kasutab ohtralt seda wabadust. See on märgiks, et inimkond ei sammu weel wastu arenemisele, waimsele uuestisünnile, headusele ja walgusele.

Wanemad, kes tahawad oma lastele anda hea kaswatusse ja neid kõige eest hoida, mis wõiks talistada kõlbeliselt puhta iseloomu arenemist, mõtlewad hirmuga selleft, et nad on sunnitud oma lemmitud lastma ühes olla teiste raiskuläinud lastega, ja neil on õigus, seft nii mõnigi laps on muutunud wanemaile õnnetuseks oma kooliseltõilistelt wõetud eestujust. Iga õpetaja peaks olema suuteline täitma lapse südame puhtate, jumalikkude mõtetega. Et suuta täita seda ülesannet, õpetaja peaks olema mitte üksnes kõlbeline inimene waid põhimõtteline kristlane, kes oma põhimõttest wälja minnes püüab süwendada õiget kristlust tema hoole usaldatud laste südames. Lastes peaks kaswatama usku Jumalasse, siis oleks rahwaste rahu ja heaolu kindlustatud. Kui rahwas talitav elawa Jumala käsu järele: „Sina pead Jumalat armastama üle kõige ja liqimeft kui iseennast,“ siis usk läheb rahule wastu ja rahwaste heaolu seisab kindlal alusel.

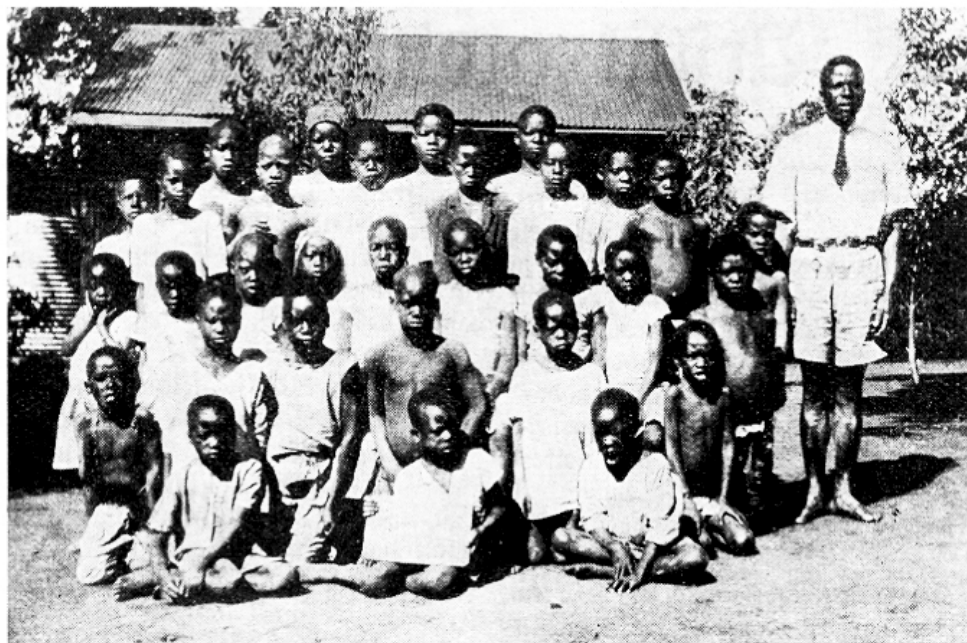
Kui kodus ja koolis lastes süwendatakse wiha Jumala wastu, siis ei wõi oodata, ei neift lastest kaswawad rahuarwastajad kodanikud, seft seadusepärastelt jumala-

wihkamine muutub ligimesewihkamiseks, nagu ümberpöördukt jumalaarmastus muutub ligimese armastuseks. Lapse meel on õrn ja wastuõtlilik. Esimesed muljed on temale mõõduandwad. Nende alusel kujuneb tema elu. Need määravad niidelda tema saatuse. Nendest oleneb, kuidas ta hakkab elule suhtuma ja eluwäärtusi hindama. Istutatakse temas kahtlus Jumala kohta, siis peagi ta ei

arvesta sündisusega. Temas on läinud kaduma tarwe, mis nõuab absoluutset õilsust, õigust ja ausust. Viimaste puudusel elu ei saa ilalgi olla see, mis ta peaks olema. Sel elul ei ole ka kindlat tulewikut. Kõige suuremate võimaluste juures on paratamatu nurjumine.

Seepärast ei tohi kaswatuskõsimust wõtta tergelt. Kõige esimene ja suurem wastutus on wanematel. Wanemad ei peaks hooletult wõi jaamatult lootma õpetaja peale wõi ka süü

weeretama õpetaja peale. Wanematel tuleb enda kohta elunduded täita. Mida wanem ei tee, seda teeb siis ümbrus wõi õpetaja, ja mis sellest tuleb, see wõib olla ka wääratanud.

Seepärast tuleb eluwäärtusi hinnata eelkõige perekonnas, siis seltskonnas ja koolis, ja siis wõrjuwad kodanikud, kes on auks oma perekonnale, seltskonnale ja oma ifamaale, kes lähewad ellu selle weendega: ma pean oma elus igapäewase töö tegema tulewiku ja igawiku jaoks.

P.

Lapsi mitmest maailmajaost.

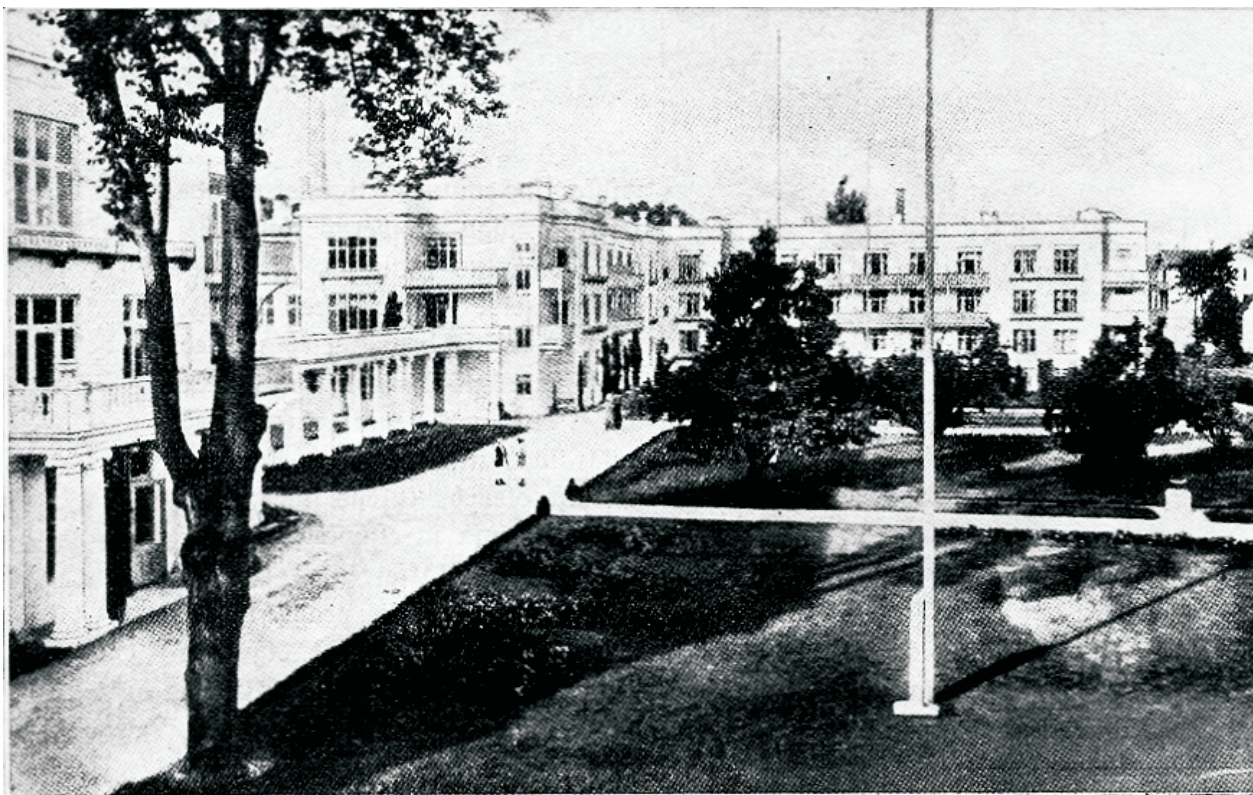
Ülal: Pühapäewakool Tallinnas.

Keskel: Üks klass neegrilapsi meie koolis Kamagambos, Aafrikas.

All: Meie kool Beng-Tschengis, Kesk-Hiinas.

Neid kõiki kaswatatakse tegema awitus-tööd ligimeste jaoks.

Sanatorium
Stodsborgis
Taanis.

Parimaid sana-
toriume Euroo-
pas.

Meie organi-
satsioon oman-
dus.

Arstlik auitustöö.

Ligimejearmastus on uju õilsaid väljendus-
vorme. Niiugust usudpetust vajatakse igal pool.

Meie organisatsioon püüab Issanda üleskutsele
järgides täita meile kuuluvat kohustust waeste ja
haigete juures. Oleme püüdnud ewangeeliumi
kuulutamist igal pool ühendada haigete ravimisega
ja teenimisega. Tuhanded haiguste ärahoidmiseks
ja õpetused terwise alahoidmiseks on alati moodus-
tanud ühe osa meie põhimõtetest. Peale palwelate,
koosolekuruumide ja koolide on ajutatud sanato-
oriumid, hospitalid ja ambulantsid. Tuhendeid
arste ja halastajaõdesid on tegevuses meie ülemaa-
lises töös.

Mitmesuguseis mais meil on kokku üle saja ra-
wiasutuse. Paljud neist wastawad täiesti mood-
saille rawinõudeile. Misjonipõldudel on igal pool
ambulantside ja sanitaarpunkte.

Mis jiidameist tuleb, läheb jiidamesse; olgu see
siis kas Hiidhi saartel wõi Paajutomaal, igal pool
meie tegevus leiab hea wastufaja. Auitustöö ta-
gaajärgi haigete ja kannatajate juures wõib firju-
tada ja jutustada, kuid aruanded on ainult weel
tume wari jellest, mis meie haigerawijad-misjo-
näril tõelikult teewad. Seda tõsiasja kinnitawad
arwutud abihüüded, mis tulewad meie misjonäri-
dele mitmesuguseilt mailt. Ambulantsides algab
wastuwõtmine hommikul õige wara, ja kuni hilja
õhtuni wõib näha abiootsijaid kokku woolamas. Üles-
annete rida paistab olewat lõpmatu. Seal on sa-
jad ja tuhanded tänulikud jiidamed. Iga sõna, mis
misjonipõldudelt meie kõrwu kuulub, tunnistab
tõõjulgusest ja rõõmuist.

Säärasteid aruandeid tuleb paljuilt mailt. Need
räägivad jellest, kuidas see töö wõimaldab ligipääju
neile jiidameile, kes on weel paganliku ebanu wõi-
nuises; kuidas need jiidamed on liigutatud ja eel-
orwamusjed pikkamööda waiuwad; kuidas tee on
owatud kriistlikule õpetusele ja kaswamisele ning
Jumala tõde wõidab.

G. C. Kellar jutustab meile ühe Indiai iseloo-
mustawa juhtumuse. — Palawa ilmaga ühes wäi-
lehes tolmuses linnas hindu-templi läheduses tee
ääres lamab haige inimestest ümbritsetuna. Puna-
jed sipelgad olid kogunud õnnetuma kohale, ning
igalt poolt, kuist nad hammustasid, tuli werd. See
mees oli wõõras, tema kast (seisus) oli teadmata, ja
keegi ei tohtinud puutuda tema külge. Stellegi,
kõhtinimejel ega preestril, wõlnud õigus teda aidata.
Ta oleks wõinud jorra nende filme ees. Seal

Neegrilaps, kelle
raske põletushaa-
wad arstilt meie
misjonihaiilas
Aafrikas.

veeres õlgedega varustatud härjawaiker — tulid misjonikooli õpilased ning wiisid haige misjonihaiqlasje.

Ühes teises külas kadus haige mees. Teda tulid otsima tema sõbrad. Otsijaid juhutati meie haiqla juure. Nad tulid ja leidsid oma sõbra, kes oli nüüd paranemas. Nii pöörab üks küla teise järgi abiotfiwalt meie kliiniku poole.

S. L. Ferguson jutustab, kuidas nad Aafrikas püüdsid jaada ühelt pealikult luba Transpaali teatavas osas töötamiseks. Kõik püüded jäid aga tagajärjetuks. Hiljem furd ta läks wälja wäikeste meditsiini- ja hambaarsti-warustusega ning lubas aidata kõiki, kes tema juure tulewad. Wiljakaldused olid kurnanud jeda palawat ja kuhwa maad mitu aastat järgimööda. Rahwas kannatas alatoitlusest ja mitmesugustest haigustest.

Esialt tuli misjonäri juure waejemaid inimesi, siis mõned mehed pealiku lähemast ümbrusest ja wiimati pealik ise. Pealik oli tubli wäljanägemisega mees, kuus jalga ja mõned tollid pikk, intelligentne ja wiisakas. Ta tahtis lasta tõmmata wälja ühe hamba. Kõnelus temaga kestis kaua. Ta las kis endale rääkida, mis me tema rahwa heaks olime teinud. Seejärele awanes jälle uus juur maa-ala ewangeeliuunile.

Üks teine pärismaalane pealik pödes luutiisikuist. Seal maal oli see esimene operatsioon, kui dr. Markus lõi kas temal küljesse ning kõrwaldas haiged küljeluud. Enne polnud meil luba seal töötada, kuid nüüd pealik awas oma maa meie misjo-

Arsti wastuwõttu ootamas Buandis, Kesk-Aafrikas.

näridele. Rohkem kui üks furd on arsti operatsiooni-nuga wõi mõni teine wahend tasandanud tee misjonitööle.

Siidhi jaartel Suwa-Wau külas öde Litster aitas emasid wäikeste laste eest hoolitsemises. Üks ameerika naisarst, kes tegutses walitjuselt tunnustatud kohal, aitas meid õige sõbralikult. Ka teised walitjusakmetnikud on olnud meie tööst wäga huwitatud.

Üks India rajah kinkis meile hospidali, paarijada miili eemal tegi teine jedasama, ja paljud teised isikud on olnud walmis meie tööd toetama.

Siina hoolekande ametisikud on huwitatud meie misjonitööst ja tahawad meeleldi jellest näha weel rohkem. Nende kaasabi tulemusena meil on Mandshuurias, Mukdeni lähedal, Luuefordne haiqla. Ka teistes kohtades on juure mõjuga mehed meie tööd edasi wiinud.

Enimkonna teenimine on ala, mis wõib ühendada kõik inimesed.

L. A. Hansen.

Siiskushaige noormees rawimisel misjonihaiqlas Birmas.

Misjonäre meist.

Ligimejeteenimine on jumalateenimine. Seda on Jeesus Kristus ise õpetanud. Meie kaasinimesed on hädas — materjaalses ja vaimses hädas. Pimedus, patutöö katab maailma. Evangeeliumi kuulutamist ja läbielamist on hädasti tarvis. See on kõige suuremaks ligimejeteenimiseks.

Jumal on saatnud Jeesuse Kristuse maailma valguseks. Kristus on eluviir; patu ja kuradi võitja. Ta on võtnud võimuse jumalt ja haualt. Ta on patuse lunastaja. Seda jõnnumit, ewangeeliumi, tuleb kuulutada paganatele, seda tuleb õhutada ja kõrget hoida ka kristlastele.

Kes on kristlane, selle kohuseks on tuua ohvrit, et ewangeeliumi jaoks kuulda ka need, kes on praegu pimeduses, ja need on paganad. Jumala armastus liigutab ka tänapäevemale pühendumised inimeste südameid, et nad wälja lähewad ning kannatajatele ewangeeliumivalgust ja abi wiivad.

Meie liikumisel ei ole misjonäre mitte üksnes Ameerikast, Inglismaalt ja Sakamaalt, waid juba aastate eest ka Eesti ja Läti.

U. Nuka haiget abistamas.

ja misjonikooli juhatajana ning tema abikaasa kui halastajaõde annab abi haigetele.

Nõnda nad teostawad pimedal maal oma wajakliku teenistuse.

Kliima ja oluford Aafrikas on hoopis teisugune kui siin, mitte parem, waid halwem. Misjonäri elu on alatijes hädaohus. Saigused, kuumus, kiskjad loomad, mürgised putukad ja maod ähwardawad alatija misjonäri elu. Sierra Leonet, kus töötab U. Nuka, nimetatakse „walge mehe hauaks“. Üks aasta Aafrikas tähendab umbes wiis aastat eluaega kodumaal. Peale ebasoodsa kliima on veel wõdrus ja üffildus. Riisugune elu ei ole kerge. Nga fiiski kohujetundest nad teeniwad ustawalt. Nad seisawad oma kohal. Nad peawad oma rasket teenistust oma suureks eesõiguseks. Nõõm teiste paremast käeläigust on neile tajuks jelle waewa eest.

Ohwrimeelsus juudab raskused wõita ja pimeduse kõrjuda.

Mis teed sina? Too ka ohwer oma ligimeste heaks!

U. Sproge perekonnaga.

Dr. Purmal (wajakult kolmas) misjonihai gla personaliga.

Eesti on Amanda Nuka Sierra Leones, Lääne-Aafrikas. Ta on seal misjonijuhatuses asjaajaja, neegrilaste õpetaja ja wõtab ambulantsis ka haigeid wastu.

Läti on dr. W. Purmal abikaasaga Abessiinias, Ida-Aafrikas ja U. Sproge perekonnaga Tanganjikas, Ida-Aafrikas. Dr. Purmal on misjonihai gla arst. U. Sproge töötab ewangelistina

Misjonitöö wili.

Hindud kumardawad nii oma ebajumalaid.

Eli wärskendawalt jahe õhtu Ufewere jaarel Wiktoria järwe lõunapoolses osas. Päike oli waju-
nud filmapiiri taba ja loodus oli laetud waikwa
pimedusega. Ma istusin jultan Gabrieliga ülemi-
jel werandal tema juures majas, mille keegi itaal-
lone ehitanud. Petroleumilamp andis õige nõrga
walguse. Sultan Gabriel jutustas endistest aega-
dest, mida ta siin läbi elanud. Sealjamas juure
puu oksjal ta oli näinud rippumas esimeste walgete
inimeste kehki, kes olid julgenud maabuda jellele
jaarele. Nad pidid jelle lunastama oma eluga.

— Ja nüüd: Kuba mitu kuud on töötanud
meie pärismaalasest tööline Abraham Linso jellel
jaarel. Ta tuli ühe pärismaalaste grupi kutsel, kes
ihkas ewangeeliumi kuulutust. Walgete katoliiklik
misjon on siin wõtnud juba aastate eest kindla koha.
Abraham Linjoga tulid heatahtlikult kaasa ka mõ-
ningad perekonnad meie Majita misjonijaama
juurest, mis ajetses wastas mannermaal. See oli
huur ohwer, mille nad tõid. Neil tuli maha jätta

fordaseatud elamud-omnid ja haritud põllud ning
ehitada uued omnid ja harida undismaad. Mis-
jon ei jaanud neile anda mingit ainelist abi jelles
töös. Nad siiski tulid, kuna nad olid läbi elanud
Pauluse sõnadega kirjeldatud wäe: „Kristuse ar-
mastus junnib meid.“

Nad asusid rõõmuga tööle, et elu ja tööga kuu-
lutada jelle armundü, kes neid oli kutsumud pime-
dusest oma imelisele walgusele.

Möödunud aasta lõpul wõisime seal pidada esi-
meie ristimisatalituse. Kuuskümmend hinge wõidi
koguduse vastu wõtta pärismaalasest tööliste ja te-
ma abiliste töö wiljana. Ristitawate töötused olid
rõõmsaks üllatusjeks. Nende teadmised ristiusu põ-
hitõdedest ja piibli õnnistusest panid meid imes-
tama.

Milline muudatus! Salwaw hirm loetlematute
kurjade waimude eest on mööda, neegrite madalad
ihad on kadunud. Rõõmsas teadmuses, „ma olen
armu jaanud“, nad on tööl, et kättega töötada ja
huu, et jaoks jälle teisi aidata.

A. Sproge.

* * *

Kristlike aafriklaste küla. Umbes kümme aastat
tagasi nad olid weel räpased alasti paganad.

Esialgu pärismaalasil oli mingi hirm meie
wastu. Nad tulid küll oma haigustega, aga
haiglasse ei tahtnud jääda. Nüüd on elanikud jaa-
nud meie tööga tuttawaks ja kingiwad meile käie-
lise ualduse. See on harilik, et inimesed tulewad
8—10 päewa teekonna Desjie linna meie haiglasse.
Kõik woodid on kinni. Ei ole enam ruumi, kuhu
woodid ajetada. Paljudele peame ära ütlemä, an-
name waid lootuse tulewiku peale ning esialgse abi.
Rawimise eest taju on wäike. Abessiinia keiser Saile
Selajie I on meid toetanud.

Dr. Parmal.

Kõigile.

„Ja ma nägin iirte ingli keht taewast lendawat, sel oli igawene ewangeelium, et ta jeda pidi kuulutama neile, kes maa peal elawad, kõigile paganatele, juguharudele, keeltele ja rahwastele.“ 3. Murtu 14, 6.

Ingel lendas keht taewast ja ta pidi kuulutama igawese ewangeeliumi. Meil tuleb mõista, et see on jümboolne kirjeldus. Ingel ei lenda tegelikult, waid ta tähendab juurt liikumist, mis kuulutab ewangeeliumi kõigile inimestele maa peal.

See oli igawene ewangeelium. Kui waatame Jumala Sõnas awaldatud armu kuulutusele, siis leiame, et see on igawene. Seda kuulutati juba maailma loomisejt peale ja on püüdnud meie ajani ning tema mõju kestab igawesti.

See liikumine annab ewangeeliumile täielise maksimuse. Millejt ajajoofjul on mööda mindud, peab jaama uuesti esile tõstetud. See, mis on igawene, on täielik, puhas, laitmatu, sinna ei pea midagi liijama ega jealt midagi ära wõtma. Seda wiisi on ewangeelium igawene.

Igawese ewangeeliumi mõte on: „Kartke Jumalat ja andke temale au, jeht et tema kohutund on tulnud, ja kummardage jeda, kes on teinud taewa ja maa.“ 3. Murtu 14, 7.

Jumala kohtupäew on tulemas. Peame kutsuma inimesi oma Jumalat kartma, Seda loojana austama ja Tema hingamise päewa pidama. See on Jumal Jha ja Tema Poja Jeesus Kristuse ewangeeliumi kutse.

Seda ewangeeliumi peab kuulutatama paganatele, juguharudele, keeltele ja rahwastele. Selle wäljendusega on öeldud, et tuleb kuulutada erandita kõigile, paganatele ja nimekriistlastele. Kõigewägewama Jumala plaan on, et ewangeelium peab kõlama kõigile enne jelle maailma ajaloo lõppu. Ja see teostub.

Kes peab kuulutama jelle igawese ewangeeliumi? Kes iial end nimetab kriistlaseks, peab oja wõtma igawese ewangeeliumi kuulutamisejt. Siis Jumal annab neile armu ja päästab kurjajt.

Igawese ewangeeliumi kuulutamise otjene ülesanne on praegu adwentrahwal, jeda kuulutada niibästi lõunas kui põhjas, idas kui läänes.

Meie töö kaswab Jumala juhtimisel. Me kuulutame ewangeeliumi 485 keeles, 275 maal. Meil on üle maailma kokku 20.715 ewangelisti, arsti, haigerawitjejat, kirjandusewangelisti ja õpetajat; me peame iial 118 rawiajutust, 1845 mitmejugujt kooli ja 68 kirjastusajutust. Need armud juba näitawad, et ewangeeliumi kuulutatakse õige juures ulatuses. See on prohwetikuulutuse täitumine.

Meie liikmed igal pool toowad oma kinnise ja anded jelleks tööks. Kõikuse ajal jügijel lewitame oma ajafirja erinumbrit ja jeega anname ka teistele wõimaluse kuigi palju kaaja aidata ligimeste aitamiseks.

Ewangeeliumi kuulutamises kui ka awitustöös on weel palju teha, jelleks palume kõikide heatahtlikku kaasabi. Awage oma jüda igawesele ewangeeliumile!

S. P.

Tänu.

Siinkohal awaldame tänu kõigile neile, kes läinud aastail ja nüüd „Kõikustänu“ eest lahkesti annetanud ja jeega meie tööd ligimeste kasuks kaaja aidanud.

„Kõikustänu“ kaudu oleme püüdnud anda jõnas ja pildis ülewaate, kui juured on wadadud ja mis on juudetud teha. Oleme näidanud, mis meie kogudused on teinud hoolekande alal.

Meie usaldatawad liikmed, kes teile jelle albumi toonud, on teinud omakorda ligimejearmastustööd, kuna nad ise ei jaa jelle eest mingit taju. Jga jumma, nii alamääraline hind kui ka üle jelle annetused, antakse ustawalt misjonikasjale üle.

Kui keegi joomib ligimejearmastustöö edendamiseks ohwerdada, olgu see jumma wäike wõi juur, siis wõetakse see tänuga wastu.

S. P. Adwentisti Koguduste Eesti Liit, Merepuiestee 14-a, Tallinnas.

Sind 40 jenti.

Kultuurrahwaste furbmäng ja lootus selles oluforras.

19. ja 20. sajandil moodne tehnika on tõusnud enneolemata kõrgusele. Uhtuse ja iseteadvusega inimene waatab oma tööd. Saavutused on wõr-ratud! Suurte tööstuste ja majanduselu geniaal-jed leidurid ja teadlased, julged ettevõtjad ja osa-wad organisaatorid on ületanud muinaslooliste fangelaste wägitööd. Moodjale tehnikale ei näi olewat miski wõimatu. See on muutnud maa-fera wälimuse ja tõstnud tootmisjõu. Produkt-siooni hoogja arenguga on kaswanud ka toreduse-ih; „filmahimu, lihahimu ja kõrk elu“. Palju-nõndliffus on pühholoogilisi momente, mida äri-ettewõtted osawasti ära kasutawad, et wõita oma kaubale ostjaid. Äri ja liikumine on wõimalda-nud hiiglakapitalide kuhjumise üksikute kätte, mida harilik inimene ei juuda endale ette kaju-tadagi. Moodjate kapitalistide kõrwal muistne Kröösus on kerjus.

Kui waatleme majanduslikke olufordi niini-metatud kultuurmaades, siis tahtmatult tuleb mee-le prohwet Jesaja sõnad: „Nende maa on täis hõbedat ja kulda, ja nende warandustel ei ole otja; ja maa on täis hobuseid ja nende sõja-wanfritel ei ole otja. Nende maa on ka täis tühje jumalaid; oma kätetöö ette kummardawad nad, ja selle ette, mis nende sõrmed on teinud“. (Jes. 2, 7. 8.).

Mida oleks wõidud oodata loomulikumal ja mõistlikumal teel nüüdsest oluforrast? Onne ja rahulolekut. On aga wäline kultuur ja tsiwili-satsioon tõstnud inimese seesmisi wäärtusi? On inimesed muutunud paremaks? Kas nad on õn-nelikumad? Kas nad on rahul? Ei! Wastupidi, inimesed ja just kultuurrahwad on muutunud oma tehniliste saavutustega hädaohu ja õuduse kol-deks fogu maailmale. Kes oli see, kes 20. sa-jandil tõukas maailma kohutawaimasse sõja- ja revolutsioonimõllu. Kas need ei olnud kultuur-rahwad? Kes relwastub praegu kõige rohkem? Kõige kultuurrahwad? Kus on rahutus, rahul-olematus ja jurmaw wihawaen? Eks ole see just tsiwiliseeritud maades.

Rahwasteliidu, desarmeerimis- ja maailma-majanduskonwerentji kokkwarijemine on kultuur-

maailma furbmäng. Kultuurrahwad ei juuda leida ühist keelt. Tänapäewa juhtmõte ei ole enam relwadeft loobumine, waid just relwastumine üksteise wõidu. Kuhu see kõik wiib? Juhtiwad mehed waatawad mures ja teadmatuuses tulewikku.

Kõik lepingud, lubadused ja kindlustused ei tähenda enam midagi. On meelewalla, wõimuu ja terrori aeg. Moodne kultuur warijeb kofku wõi ongi juba kofku warijenud.

Kui majandusliku üleproduktiooni ja moodja liiklemistehnika ajastul miljonid inimesed maa-ilmal nälgiwad, siis wõib waewalt veel rääkida kultuurist. Moodne inimene on tsiwiliseeritud ja tehniliselt haritud barbaar (metifik inimene), aga mitte kultuurinimene. Relwastumine ja sõja-tehnika on kultuuri häbiplekk.

Mida wajab maailm sellises oluforras? Mis on jüdamekultuuri põhialus? Igawene ewangee-lium! Kuulutus, mis selgitab armastust Jumala ja ligimese wastu. Kuid tänapäew ei taheta sel-lest teada. Kristliku armastuse ajemel otsitakse teiji kultuurwäärtusi. Armastus, mis on wõrdne Kristuse omale, on tõelise kultuuri alus. „Seit teijt alust ei wõi ükski seada“, ja kes ehitab sel-lele alusele, see ehitab igawesele kaljule, mis ei purune.

Minimas lootus huffuwa maailma jaoks on igawene ewangeelium. 1900 aasta eest ewangee-lium päästis maailma huffumast; ja ta on säili-tanud päästwa jõu tänase päewani. Selles awal-dub juure Jumala päästew armastusjõud. Kes tänapäew kuulutab ewangeeliumi sõnas ja elus, see awaldab juurima teene maailmale, see eden-dab õieti kultuuri ja neid Kristus nimetab õigu-sega maailma joolaks ja walgujeks. Kes aga wõitleb ewangeeliumi wastu, see on tööriist kur-jadele waimudele, kes ahwardawad hufata meie kultuurmaailma ja sellega ühes fogu inimkonna. Igaiks peaks püüdma omalt poolt teha, et iga-wene ewangeelium jaoks kuulutatud fogu maa-ilmale, kõigile inimestele ja rahwastele. Wõtame wastu ewangeeliumi wäe ning ohwerdame oma aja ja wahendid ewangeeliumi kuulutamiseks.

R. Roje.

AXEL ROSMANN.